

Vammaisten henkilöiden työtoiminta (SHL 27 e §) ja kehitysvammaisten työtoiminta (EHL).

- **Kuvaile palvelun sisältöä**

Työtoiminta on asiakkaille, jotka tarvitsevat ohjausta, tukea ja neuvontaa toiminnassa, toimien ilman jatkuvaa seuranta. Asiakkaat kykenevät myös itsenäiseen työskentelyyn eivätkä toisaalta arvitse jatkuvaa/tiivistä ohjausta. Työtoiminnan tavoitteena on työkyvyn lisääminen ja mahdollisesti työllistyminen. Kaikkien asiakkaiden ensisijainen tavoite ei välttämättä ole työllistyminen avoimille työmarkkinoille, vaan asiakasta voidaan tukea myös oman erityisosaamisen kehittämisessä ja hyödyntämisessä yksilölliseksi tuotteeksi, esimerkiksi valokuvaus, verkkosivut tai myyntituotteet. Tavoitteena on löytää asiakkaan voimavaroja, toiveita ja osaamista vastaavia tehtäviä kokeillen eri toimintoja erilaisissa toimintaympäristöissä.

Työtoiminnassa asiakas voi työskennellä tutuissa työtehtävissä ja -ympäristöissä ohjattuna ryhmässä tai itsenäisesti. Työtoiminta voi olla mm. erilaisten palvelujen tuottamista, yhteiskunnalliseen osallisuuteen pyrkimistä, tuotteiden valmistamista sekä työelämätaitojen harjoittelua. Työtoiminnan tehtäviä voidaan tehdä toimipaikoissamme tai ryhmämuotoisena toimintana ulkopuolisilla toimijoilla ohjaajan tukemana.

- **Mikä organisaatio palvelua järjestää?**

Palvelun järjestää Päijät-Sote, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä (Phhyky)

- **Mikä taho/tahot palvelua tarjoaa?**

Vammaispalvelut (perhe- ja sosiaalipalvelut Phhyky), Etevan kuntayhtymä, Mehiläinen ja Sylvia-koti yhdistys.

- **Kuinka paljon asiakkaita palvelussa on (esim. vuosittain)?**

Työtoiminnan päätöksellä asiakkaita on 139 ja seinättömässä työtoiminnassa (avotyössä) yhteensä 38 asiakasta. Keskimäärin uusia asiakkaita vuosina 2019-2021 on tullut 15 henkilöä vuodessa.

- **Minkälainen on asiakasrakenne ja -jakauma?**

- onko esimerkiksi kehitysvammadiagnoosia, mielenterveysdiagnoosia vai onko palveluun ohjattu sosiaalisista syistä, päihdeongelmista johtuen jne.?)

Asiakasrakenne muodostuu pääasiassa kehitysvammadiagnoosin omaavista henkilöistä. Noin kolmasosa asiakkaista tulee palveluun mukaan sosiaalihuollon (SHL § 27e) päätöksellä. Näiden henkilöiden taustalla on moninaisia haasteita eikä työikäisten sosiaalipalvelujen tai TE-palvelujen tuki ole riittävää. Tuen tarve on pitkäaikaista tai pysyvää.

- **Mitkä ovat asiakkaiden yleisimmät lähettäjätahot?**

Vammaispalvelujen asiakasohjaus, oppilaitokset, omaiset ja asiakas itse.

- **Mihin asiakkaat päätyvät tästä palvelusta?**

Asiakkaita siirtyy työtoiminnasta työhönvalmennuspalveluun tai opiskelemaan. Suurin osa pysyy työtoimintapalvelussa edelleen.

- **Kuinka pitkiä palvelujaksoja asiakkailla on?**

Asiakkuus työtoiminnassa jatkuu yleensä 65 ikävuoteen saakka. Siirtymät toteutuvat lähinnä vammaispalvelujen sisällä. Palvelut määräytyvät siis asiakkaan toimintakyvyn mukaisesti. Osa asiakkaista siirtyy esim. työtoiminnasta päivätoimintaan tai asiakkaan

toimintakyky saattaa laskea niin paljon, että asiakkuus päiväaikaiseen toimintaan päätetään.

- **Kuvaile ja pohdi tiiviisti, kuinka palvelussa toimii yhteistyö muiden sote-palveluiden kanssa**

Yhteistyö toimii pääsääntöisesti hyvin yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vammaispalvelujen asumisen tuki on tärkeä yhteistyökumppani. Lisäksi yhteistyötä tehdään vammaispalvelujen muiden toimijoiden kanssa, kuten perhehoito, apuvälinepalvelut sekä kuljetuspalvelut. Muita yhteiskumppaneita ovat esim. maahanmuuttajien palvelut/ Kotouttamo, Ohjaamo, Vauhdittamo, TYP Lahti, päihdetyöntekijä ja lapsiperheiden sosiaalipalvelut.

- **Onko palvelussa tai sen asiakkailla (tai osalla asiakkaista) tukenaan asiakasvastaava? Jos on, kuka toimii asiakasvastaavana? Jos ei, voit pohtia, olisiko asiakasvastaavamallista hyötyä tai haittaa. Jos ei, voit pohtia, olisiko asiakasvastaavamallista hyötyä tai haittaa.**

Kaikilla asiakkailla on asiakkuus sosiaalipalveluihin, jonka johdosta jokaisella asiakkaalla on sosiaalihuoltolain mukainen omatyöntekijä.

- **Onko asiakkaille tarjolla työhönvalmennusta? Jos on, kuinka paljon?**

Varsinaista työhönvalmennuspalvelun päätöstä ei asiakkaille ole, mutta ohjaajilla on valmentava työote. Osa ohjaajista on suorittanut myös työvalmennuksen erityisammattitutkinnon.

- **Mikäli mahdollista, kuvaile ja/tai arvioi, mitä etuuksia asiakkaat saavat. Vaikuttaako etuusjärjestelmän logiikka asiakkaiden ohjautumiseen palveluun?**

Asiakkailla on tulona työkyvyttömyyseläke, takuueläke, työttömyysetuus, asumisentuki, toimeentulotuki, perhe-etuudet (perheellisillä). Lisäksi asiakkaat voivat saada kannustusrahaa, joka ei vaikuta muihin asiakkaan saamiin etuuksiin. Etuusjärjestelmän logiikka ei ehkä vaikuta työtoiminnan asiakkaisiin, kuten työhönvalmennuksen asiakkaisiin.

- **Saavatko asiakkaat korvauksia palveluun osallistumisesta?**

Työtoiminnassa ollessaan asiakas saa kannustusrahaa 3 tai 6 euroa jokaiselta toteutuneelta työtoimintapäivältä. Lisäksi asiakkaalle korvataan linja-auto-/junamatkakulut tai oman auton käytöstä toimipisteelle kulkemiseen aiheutuneet matkakulut.

- **Pohdi, minkä asioiden pitää muuttua, jotta palvelusta päästäisiin etenemään nykyistä paremmin avoimille työmarkkinoille/TE-toimiston asiakkaaksi/työllisyyspalveluihin/ Kelan ammatilliseen kuntoutukseen tai koulutukseen.**

"Työpankki" ja alihankintamalli voisivat parantaa mahdollisuuksia ja sitä kautta asiakkaat saisivat palkan tai palkkion tekemästään työsuoritteesta.

- **Kuvaile mahdollista työnantajayhteistyötä/yhteistyötä te-toimiston kanssa. Voit myös pohtia, miten näitä voisi parantaa.**

"Työpankki" ja alihankintamalli voisivat parantaa mahdollisuuksia ja sitä kautta asiakkaat saisivat palkan tai palkkion tekemästään työsuoritteesta.

- **Kuvaile keskeisiä haasteita**

Työtoiminnasta tulisi ohjautua päivätoimintaan omien tavoitteiden, ei niinkään toimintakyvyn mukaisesti.

Työtoiminnan tulisi ohjata enemmän työllistymisen suuntaan ja toimintojen sisältöjen ja ohjauksen tuen muututtava avarakatseisesti kohti tätä päivää. Oma ura voi löytyä mm. pelimaailman, bloggauksen tai omien brändituotteiden avulla.

Vapaaehtoistyön ja kolmannen sektorin yhteistyötahojen kanssa tehtävän työn vahvistaminen osana asiakkaan toimijuuden tukemista.

Valtakunnallista päivitystä kaivataan työosuusrahan rakenteeseen (työosuusraha = Phhykyssä kannustusraha).